

Právnická fakulta

Univerzita Karlova

katedra práva životního prostředí

Posudek oponenta

Uchazeč: Mgr. Petr Lipowský

Název práce: **Právo na příznivé životní prostředí v regionálních systémech ochrany lidských práv**

Text posudku

Úvodem

Mgr. Petr Lipowský požádal o uznání diplomové práce „Právo na příznivé životní prostředí v regionálních systémech ochrany lidských práv“ z hlediska splnění kritérií rigorózní práce, ve smyslu Rigorózního řádu PFUK.

Nahlédnutím do databáze archívu bylo zjištěno, že jako diplomová práce bylo posuzované dílo obhájeno v říjnu 2015 s hodnocením „výborně“, jako výbornou hodnotily práci též oba posudky vypracované v rámci řízení o obhajobě diplomové práce. Předložený text se plně shoduje s obhájenou diplomovou prací.

Aktuálnost a náročnost tématu práce

Oponovaná diplomová práce Mgr. Petra Lipowského se zabývá právem na příznivé životní prostředí, jakožto jedním z klíčových práv oblasti práva životního prostředí, a to v regionálních systémech ochrany lidských práv. Jedná se o téma vysoce aktuální, zejména vzhledem k vývoji judikatury a rovněž společensky závažné, neboť řeší individuální i kolektivní hmotná lidská práva, zejména v oblasti ochrany života, zdraví, soukromí, rodinného života či vlastnického práva. Samostatnou kapitolu představuje ochrana procesních práv.

Náročnost tématu je dána především vysokou mírou jeho abstraktnosti a nutnou znalostí práva životního prostředí na úrovni jak mezinárodní, tak i vnitrostátní. Náročnost lze spatřovat i v nutnosti nastudovat celou řadu pramenů judikatury a doktrinární literatury, které pak autor ve značné míře využil při psaní své práce.

Formální požadavky na posuzovanou práci

Posuzovaná práce obsahuje 121 stran, včetně povinných příloh, vyplývajících z Opatření děkana pro tvorbu a hodnocení diplomových prací. Práce se skládá vedle úvodu a závěru ze tří kapitol dále členěných vnitřně do dvou až tří úrovní. Po formální stránce se jedná o standardně odvedenou práci, jazyk je na solidní odborné úrovni, použité prameny jsou citovány často a řádně, na poměry diplomové práce až nadstandartně, 417 poznámek pod čarou dosahuje úrovně rigorózní práce. Práce od doby obhájení nebyla nikterak upravována. Z formálního hlediska tak splňuje požadavky kladené na rigorózní práci.

Obsahové hodnocení práce

Autor se ve své práci nejprve věnoval obecnému exkurzu do obecných souvislostí ochrany lidských práv, aby se pak v kapitole 2. zabýval vývojem vztahu mezi lidskými právy a ochranou životního prostředí v oblasti mezinárodního práva. Jádro posuzované práce tvoří kapitola 3., kterou autor pojal jako paralelní popis a rozbor regionálních systémů lidských práv, a to v členění I. Evropský soud pro lidská práva, II. Inter-americký systém ochrany lidských práv a III. Africký systém ochrany lidských práv. Zároveň provedl i určitou komparaci, jak v jednotlivých kapitolách, tak především v závěru práce.

Hodnocenou práci považuji vzhledem k jejímu tématu za logicky a systematicky vystavěnou. Pokud jde o použité metody tvorby, autor v práci postupuje především za použití metody deskriptivní, analytické a komparační. Vše opírá o hojné citace z pramenů práva, judikatury, mezinárodních politických dokumentů a především doktrinární literatury, zejména zahraniční, i když neopomněl i české vědecké zdroje, např. H. Müllerová, P. Šturma, K. Žáková. Na str. 96 až 100 autor uvádí závěry svého zkoumání, přičemž tyto poskytují výtečnou příležitost k diskuzi při ústní obhajobě.

Jistě, oponovaná práce má i své drobné nepřesnosti, například

- na str. 5 měl autor výklad o právu na příznivé životní prostředí v českém právu doložit i odkazy na relevantní ústavní předpisy, literaturu a judikaturu.
- IUCN se v české odborné literatuře překládá jako Světový svaz ochrany přírody, nikoliv Mezinárodní unie pro ochranu přírody.
- Ve výběru judikatury Evropského soudu pro lidská práva postrádám rozhodnutí ze dne 17. října 2013 ve věci č. 27013/07 – Winterstein a ostatní proti Francii. Jednak se týkal částečně ochrany životního prostředí, a dále lze jej připodobnit k ochraně některých kolektivních práv řešených např. činností Africké komise pro práva člověka a národů.
- V seznamu primárních zdrojů na str. 106 měl autor uvést i číselná označení pramenů mezinárodního práva.

Tyto připomínky však nesnižují nikterak vysokou úroveň hodnocené práce.

Závěr oponentského posudku:

Shrnu-li výše uvedené, soudím, že máme před sebou komplexní dílo, které splňuje i kritéria práce rigorózní. Z hlediska formálního minimální rozsahu vlastního textu předložené práce činí více jak 100 stran požadovaných Rigorózním řádem PFUK, v platném znění, konkrétně samotný text 100 stran plus povinné a fakultativní přílohy, celkem 121 stran. Z hlediska materiálního Mgr. Petr Lipowský prokázal schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, jak jsem podrobněji odůvodnil výše.

Jelikož posuzovaná diplomová práce splňuje formální i obsahové náležitosti, kladené na PFUK nejen na diplomové práce, **doporučuji ji uznat jako práci rigorózní**, v souladu s Rigorózním řádem PFUK.

V rámci ústní obhajoby prosím, aby se autor práce věnoval následujícím tématům:

- 1) Jak se vyvíjela judikatura Evropského soudu pro lidská práva od roku 2015 až dodnes v oblasti judikatury (hmotné i procesní aspekty) ve vztahu k ochraně životního prostředí ?
- 2) Co si myslíte o názorech, na které jste odkázal na str. 99, že samostatné právo na příznivé životní prostředí je již přebytečné?

V Praze dne 26.6.2017

Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
oponent